

Voorjaarsnota 2014

Inleiding

De voorjaarsnota 2014 schetst de toekomstige ontwikkelingen, die op ons afkomen. Deze zijn in eerste instantie van belang voor de begroting 2015 en de daarbij behorende meerjarenraming.

In de bijlage is een overzicht financiële kaders gemeente Rozendaal 2014 – 2019 opgenomen mede op basis van de meicirculaire. In eerste instantie worden hieronder de onderwerpen genoemd en in de bijlage van een toelichting voorzien.

Uitgangspositie op basis van de begroting 2014

De uitgangspositie van de gemeente Rozendaal is aangegeven op basis van de begroting 2014. Hierbij is, zoals in genoemd overzicht aangegeven, rekening gehouden met een herverdeling van de post onvoorzien van 2012, voor wat betreft de decentralisaties in de jaren 2015 en 2016. De buffer in de jaren 2014 – 2019 is ontstaan door realisatie van bezuinigingen vanaf 2010, bij de aanvang van de financiële crisis; bezuinigingen, waartoe uw raad op voorstel van het college heeft besloten. De voordelige saldi per jaar zijn in de bijlage, punt 1, aangegeven.

Haagse bezuinigingen Gemeentefonds

Algemene Uitkering. De algemene uitkering is op basis van de “trap-op-trap-af methode” aangepast. De bedragen, zoals opgenomen in de meicirculaire, zijn opgenomen in bijlage punt 3. Er is geen besluitvorming over aanvullende bezuinigingen in 2015.

De wet HOF. De wet Houdbare Overheids Financiën (HOF) is eind 2013 van kracht geworden. Het onderdeel schatkistbankieren is in december 2013 ingevoerd. De door het Rijk te vergoeden rente is afhankelijk van de looptijd van het bij het rijk uitgezette bedrag. Momenteel wordt rond de 0,2% vergoed. Pas bij het wegzetten van gelden met een termijn van minimaal drie jaar, wordt de rentevergoeding hoger.

Onderstaand een overzicht:

Bedrag	Termijn	Percentage	Opbrengst	Huidige opbrengst	Meeropbrengst
1.000.000	5 jaar	0,59%*	5.900	2.000	3.900
1.000.000	6 jaar	0,80%*	8.000	2.000	6.000
1.000.000	7 jaar	1,03%*	10.300	2.000	8.300
1.000.000	8 jaar	1,25%*	12.500	2.000	10.500
1.000.000	9 jaar	1,42%*	14.200	2.000	12.200
1.000.000	10 jaar	1,60%*	16.000	2.000	14.000

* Stand per 2 juni 2014

De wet HOF, onderdeel EMU-saldo, bemoeilijkt de investeringsprogramma's van gemeenten. Het zou kunnen betekenen dat financiering van investeringen binnen de begrotingen van de gemeenten moeten worden gerealiseerd (geen toevoeging aan de staatsschuld). Vooralsnog gaan we er van uit dat de beoogde investeringen voor de Dorpsschool buiten deze regeling vallen.

Sociaal Domein

Het deelfonds sociaal domein wordt voor drie jaar ingesteld, de periode 2015 t/m 2017.

Het deelfonds sociaal domein heeft betrekking op twee nieuwe taken (de Wmo 2015 en de Jeugdwet) en de wijzigingen ten behoeve van de Participatiewet.

Het is de bedoeling dat er vanaf 2016 bij het deelfonds Sociaal domein sprake zal zijn van een objectief verdeelmodel. Bij de drie onderliggende wetten wordt dat op verschillende wijzen ingevuld. Het Rijk overweegt een overgangsregeling, indien er sprake is van te grote financiële gevolgen voor de afzonderlijke gemeenten.

Nieuwe Wmo (Wmo 2015)

Vooraf:

- a. De middelen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang gaan naar de centrumgemeenten. In ons geval is dat Arnhem.
- b. De taken op grond van de huidige Wmo vallen onder de integratie-uitkering Wmo. Daarnaast is t/m 2014 sprake van een kleine decentralisatie-uitkering mantelzorg.

2015 Het budget 2015 wordt toegekend op basis van historische uitgaven. Het heeft betrekking op de nieuwe gemeentelijke taken in het kader van de decentralisatie van de Abwz: individuele en groepsbegeleiding en kortdurend verblijf.

2016 Vanaf 2016 is er bij het Sociaal deelfonds/Wmo 2015 sprake van een **objectief verdeelmodel**. Het is nog niet zeker wat dat voor Rozendaal gaat betekenen.

Tijdpad:

Binnenkort: publicatie objectief verdeelmodel

Septembercirculaire 2014: - vaststelling objectief verdeelmodel;
-budget per gemeente is bekend

Wmo	2014	2015	2016	2017	2018
Sociaal deelfonds: Wmo 2015	n.v.t.	178.457	186.981	181.786	181.282
Wmo- Integratie-uitkering	105.403	74.927 *	74.927	74.927	74.927
Decentralisatie-uitkering mantelzorg	369	0	0	0	0

(*) Er vindt in 2015 een bezuiniging plaats van 40% op het budget Hulp bij het huishouden.

Jeugdwet

De nieuwe middelen voor uitvoering van de Jeugdwet, vanaf 2015, maken deel uit van het Sociaal deelfonds.

2015 Het budget 2015 wordt toegekend op basis van historisch uitgaven.

2016 Ook hier zal vanaf 2016 sprake zijn van een objectief verdeelmodel.

Tijdpad:

december 2014: - objectief verdeelmodel is gereed;
- budget per gemeente is bekend

Er zijn nog meer middelen beschikbaar voor het Jeugdbeleid:

- Er is sprake van een decentralisatie-uitkering CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin) dit heeft betrekking op uitvoering van de huidige gemeentelijke taken in het preventief jeugdbeleid.

- Ook is er in 2014 nog sprake van een decentralisatie-uitkering voor invoeringskosten Jeugdzorg.

Jeugdhulp	2014	2015	2016	2017	2018
Sociaal deelfonds: Jeugd	n.v.t.	215.482	212.418	205.232	206.513
Decentralisatie-uitkering CJG	30.925	30.925	30.925	30.925	30.925
Decentralisatie-uitkering invoeringskosten decentralisatie jeugdzorg	34.059	0	0	0	0

Participatiebudget

Gemeenten krijgen nu een budget op grond van de Wet Participatiebudget. Vanaf 2015 worden de middelen rondom de arbeidsparticipatie toegevoegd aan het deelfonds sociaal domein.

2015 Voor 2015 zal een nieuw verdeelmodel voor het participatiebudget worden gehanteerd. Dit is nodig omdat gemeenten verantwoordelijkheden krijgen voor nieuwe doelgroepen, zoals Wajongers met arbeidsvermogen en WSW werknemers.

Tijdpad:

juni 2014: - indicatieve bedragen 2015 sociaal deelfonds Participatie

NB De middelen voor het inkomensdeel Wwb blijven buiten het deelfonds Sociaal domein.

Overige sociaal domein

Ook de verantwoordings- en monitoringsopdracht van gemeenten verandert. De verantwoording in het kader van het sociaal deelfonds wordt verplicht aangepast. De uitgaven sociaal deelfonds worden blijvend gevolgd door het rijk.

Presikhaaf

De meerjarenraming van Presikhaaf geeft in het kader van de bestaande problemen en de noodzakelijke transitie negatieve resultaten. Deze kunnen voor wat betreft Rozendaal in de periode 2014 tot en met 2019 worden afgedekt uit de hiervoor gevormde reserve Presikhaaf.

Wet Werk en Bijstand

Deze wet blijft, al dan niet in aangepaste toestand, bestaan. Verwacht wordt dat er budgettair geen aanpassingen zijn.

Gemeentelijke aandachtspunten

Personeel

De gemeente heeft 10,9 formatie-eenheden (fte) in dienst.

Het college is van mening dat een bestand van 10,9 fte in dienst zijnde medewerkers voldoende is om de huidige werkzaamheden aan te kunnen, met dien verstande dat de WABO-werkzaamheden worden uitgevoerd door degene die ook het project de Del begeleidt, in plaats van voorheen door de gemeente Rheden. Waar mogelijk zal door samenwerking met andere gemeenten getracht worden meer besparingen te realiseren.

Bij het bovenstaande is nog geen rekening gehouden met de decentralisaties in het sociale domein. Het is duidelijk dat er veel taken bijkomen voor de gemeenten als gevolg van de wijzigingen in het sociaal domein. Ondanks de regionale overlegstructuur in het sociaal domein zal het toenemende werk betekenen dat de gemeente de formatie zal moeten uitbreiden of meer taken zal moeten uitbesteden; beide varianten met de financiële gevolgen van dien. Deze moeten uit het beschikbare budget voor het sociale domein worden gefinancierd.

Er is één medewerkster in onze gemeente specifiek werkzaam op het gebied van welzijn en sociale zaken. Wanneer duidelijk is wat precies op de gemeenten afkomt en wat de financiële gevolgen daarvan zijn zullen wij de gevolgen op het personele vlak in kaart brengen.

De Del

In 2014 wordt het bestemmingsplan in procedure gebracht om de ontwikkeling planologisch mogelijk te maken. Op grond van het besluit van de gemeenteraad van 17 december 2013 wordt gelijktijdig met het bestemmingsplan een aantal andere vergunningen in procedure gebracht op grond van de coördinatieregeling.

Nadat het bestemmingsplan en de vergunningen onherroepelijk zijn, zal gestart worden met de uitvoering van het plan door middel van het bouw- en woonrijp maken. Ervan uitgaande dat er geprocedeerd wordt tegen het plan zal dit begin 2015 zijn.

In februari 2014 is de grondexploitatie door de raad vastgesteld. De uitgifte van de bouw kavels is voorzien in de periode 2015 – 2018.

Het totale project voorziet in de realisatie van maximaal 64 woningen. In de periode 2015 – 2018 zullen als gevolg daarvan de legesopbrengsten toenemen, daar staat tegenover dat er meer adviesuren voor de beoordeling van de bouwplannen voor de woningen nodig zullen zijn. Met het toenemen van het aantal woningen zullen ook de inkomsten uit de OZB toenemen, maar dit wordt grotendeels gecorrigeerd op het gemeentefonds.

Nieuwbouw Dorpsschool

In februari 2014 heeft de gemeenteraad de locatie Bremlaan als definitieve locatie vastgesteld. De gemeenteraad heeft aangegeven dat bij de verdere uitwerking de verkeerssituatie nader bekeken dient te worden omdat de verkeerssituatie rondom deze locatie nog niet passend is bij een nieuwe school. Tevens moet zoveel mogelijk rekening worden gehouden met de belangen van direct belanghebbenden.

Het college wil bij de uitwerking van de plannen voor de Dorpsschool aan de Bremlaan in een vroegtijdig stadium in gesprek gaan met betrokkenen. Hiervoor is op 2 juni 2014 een eerste bijeenkomst georganiseerd waarin betrokkenen meningen en suggesties konden aangeven over de: Verkeersafwikkeling door de wijk, Landschappelijke inpassing, Verkeersveilige oversteek Schelmseweg, Duurzame bouw en Multifunctioneel gebruik.

Naar verwachting wordt in het najaar van 2015 gestart met de herziening van het bestemmingsplan.

De aanvullende huisvesting voor de Dorpsschool De Steenhoek is vanaf medio 2012 gerealiseerd in een voormalig schoolgebouw te Velp. De kosten van huur hiervan bedragen € 10.000 per jaar; daarnaast vinden de gymnastieklessen plaats in De Steeg. Kosten van de huur gymzaal en vervoer van de leerlingen bedragen circa € 22.000 per jaar. Deze jaarlijkse kosten vervallen na realisatie van de nieuwe Dorpsschool. Wel moeten er nog regelingen worden getroffen voor de beheerskosten en eventuele inkomsten van de gymzaal.

Welstandsnota

De huidige welstandsnota is in 2004 vastgesteld. De regelgeving is sindsdien ingrijpend gewijzigd door onder andere de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Mede hierdoor zijn delen van de Welstandsnota verouderd en is het wenselijk de huidige welstandsnota te herzien. Er zal een voorstel aan de raad worden voorgelegd om de herziening van de welstandsnota in 2015 op te pakken.

Digitalisering en ICT

Op het gebied van digitalisering en ICT komen grote projecten op ons af. Zo komt er een nieuw systeem voor de afdeling burgerzaken, mGBA (modernisering Gemeentelijke Basis Administratie) genoemd. Deze modernisering van de GBA zorgt ervoor dat er centraal gewerkt moet gaan worden. Hiermee zijn nieuwe investeringen gemoeid.

Daarnaast verlangt de rijksoverheid dat er steeds meer informatie digitaal beschikbaar moet zijn. Hiertoe is het i-NUP (Nationaal uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid) geschreven. Hierin wordt aangegeven wanneer bepaalde zaken op het gebied van ICT geregeld moeten zijn.

Te denken valt hier bijvoorbeeld aan het middels DigiD beschikbaar stellen van informatie uit de GBA, webrichtlijnen, basisregistraties enz.

Inmiddels is een roadmap opgesteld, waarin wordt aangegeven wat er in grote lijnen op ons afkomt en met welke ontwikkelingen wij de komende jaren rekening moeten houden. Deze roadmap zal jaarlijks worden geactualiseerd.

Eén van de ontwikkelingen is het feit dat steeds meer gegevens in diverse basisregistraties moeten worden opgenomen (o.a. de BAG-WOZ koppeling, Digikoppeling en de koppeling aan de Landelijke Voorziening van de WOZ). Een andere ontwikkeling is dat via de website verschillende producten moeten worden aangeboden aan de burgers. Met name valt hier te denken aan het digitaal afnemen van producten van de afdeling burgerzaken. Dit in het kader van de nieuwe wet BRP (BasisRegistratie Personen). Alle gemeenten dienen tussen 2014 en 2016 te worden aangesloten op de BRP.

Voor de kosten die met bovengenoemde ontwikkelingen gemoeid zijn, is bij de bestemming van het jaarrekeningsaldo 2011 een reserve digitalisering gevormd die sindsdien jaarlijks wordt gevoed.

Afvalinzameling

Vanaf 1 januari 2015 zal het verwerken van het GFT-afval worden uitgevoerd door de firma Attero uit Arnhem. De verwerkingslocatie van Attero bevindt zich in Wilp. Het ingezamelde GFT wordt door de gemeenten naar een overslaglocatie in Duiven gebracht. Door Attero wordt het GFT vanaf de overslaglocatie naar Wilp gebracht. Het verwerkingstarief van Attero bedraagt € 44,40 per ton (= verwerking inclusief Overslag / transport). Het huidige tarief bedraagt € 59,00 per ton.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

De voorziening voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is in de jaarrekening 2013 vrijgevallen. Hiervoor in de plaats zijn budgetten gevormd (uit de stortingen in de voorziening onderhoud gebouwen) waaruit alle jaarlijkse kosten moeten worden voldaan. Voor klein, maar ook groot onderhoud. De exacte uitwerking van het onderhoud is nog niet voltooid.

Regionalisering politie

Op 1 januari 2013 zijn de regionale politiekorpsen en het korps landelijke politiediensten samengevoegd en heeft de Nationale politie zijn intrede gedaan. De huidige unit IJsselwaarden die de gemeenten Doesburg, Rheden en Rozendaal omvat heet vanaf die datum Basisteam IJsselwaarden. Dit basisteam voert de basispolitietaken in het verzorgingsgebied uit waarbij de wijkagent zijn sleutelrol blijft vervullen. Prioritering en aanpak van veiligheidsproblemen vloeien voort uit de integrale veiligheidsplannen van de gemeenten. Periodiek hebben de burgemeesters van de betreffende gemeenten overleg met politie en justitie teneinde deze aanpak te bespreken en om tussentijds te kunnen sturen op ontwikkelingen als dat nodig is. Aan de reorganisatie van de politie zijn voor de gemeente geen kosten verbonden.

Regionalisering brandweer

Op 1 januari 2014 zijn alle lokale brandweerkorpsen in de regio opgegaan in één korps voor Gelderland-Midden. Uitgangspunt daarbij was dat deze reorganisatie geen negatieve gevolgen mocht hebben voor het huidige veiligheidsniveau en niet tot hogere kosten voor de brandweer mocht leiden. Hoewel het met betrekking tot de kosten van de brandweer inderdaad een kostenneutrale operatie betrof, is onze gemeente ten gevolge van deze operatie wel extra kosten kwijt met betrekking tot de rampenbestrijding. Vóór de regionalisering van

de brandweer maakte de gemeente Rozendaal gebruik van de diensten van het brandweerkorps van de gemeente Rheden. Op basis van die gemeenschappelijke regeling was ook de verdeling van de kosten met betrekking tot de samenwerking op het gebied van de rampenbestrijding tussen Rheden en Rozendaal gebaseerd, wat in de praktijk een voor Rozendaal zeer voordelige verdeelsleutel opleverde. Met de beëindiging van deze gemeenschappelijke regeling moesten er nieuwe afspraken met Rheden worden gemaakt over de rampenbestrijding, die in de praktijk tot een reëlere (en daarmee voor Rozendaal ongunstiger) kostenverdeling heeft geleid.

Veiligheid

In 2013 heeft de gemeenteraad een integraal veiligheidsplan vastgesteld. Op grond van de Politiewet 2012 dient de gemeenteraad eens in de vier jaar en dergelijk plan op te stellen en dat jaarlijks in een uitvoeringsplan te vertalen. Voorafgaand aan de behandeling van het integrale veiligheidsplan heeft de raad in februari 2013 ingestemd met een aantal maatregelen uit een plan van aanpak ter bestrijding/voorkoming van woninginbraken. De woninginbraakmaatregelen zullen in het najaar van 2014 worden geëvalueerd, waarbij zal worden gezien welke maatregelen voorzetting behoeven. Mogelijk wordt de voorzetting en, indien gewenst, de uitbreiding van deze maatregelen, geïncorporeerd in het jaarlijkse uitvoeringsplan met betrekking tot de integrale veiligheid. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting zal rekening worden gehouden met extra kosten door het budget voor openbare orde en veiligheid structureel te verhogen. Eventuele extra maatregelen waar de raad voor zou willen pleiten behoeven extra financiering en worden vooralsnog niet in de meerjarenbegroting opgenomen.

Samenwerking. Stadsregio. G11. G6. Multi- of bilateraal

De WGR+ is opgeheven. Besloten is de samenwerking van de deelnemende gemeenten van de Stadsregio te continueren. De G11 samenwerking (te weten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar) betreft met name het sociale domein. Deze zal naar verwachting meer geïntensiveerd worden. Rozendaal neemt ook deel aan de G6 samenwerking (te weten Arnhem, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden en Rozendaal). Dat betreft met name samenwerking op het gebied van de uitvoering. Bilateraal wordt vooral samengewerkt met de gemeente Rheden. De begroting en meerjarenraming is hiervoor voorshands gehandhaafd op het niveau van de begroting 2014.

Financiën

Kostendekkendheid leges

De meest voorkomende leges in Rozendaal betreffen: Bevolking en burgerlijke stand; Rijbewijzen en reisdocumenten; Huwelijken; Omgevingsvergunningen.

De leges die hiervoor geheven worden zijn niet kostendekkend. Het dekkingspercentage varieert per onderdeel en per jaar en bedraagt gemiddeld 34% (2013 39%)

De afdeling burgerzaken is belast met meerdere producten. Voor ieder product gelden verschillende regels en voorschriften die landelijk zijn voorgeschreven. Met de uitvoering en naleving daarvan is zeer veel tijd gemoeid. De daadwerkelijke tijd die nodig is voor het afgeven van bijvoorbeeld uitreksels burgerlijke stand, paspoorten, rijbewijzen, huwelijksaktes e.d. is beduidend minder dan de tijd die benodigd is om het totale systeem van burgerzaken aan alle wettelijke eisen te laten blijven voldoen. Dit is dan ook de reden waarom de geheven leges niet kostendekkend (kunnen) zijn.

Daarnaast gelden voor diverse producten, zoals uittreksel burgerlijke stand en paspoorten, door het rijk voorgeschreven maximum tarieven.

De tarieven voor de huwelijken worden gerelateerd aan die van de omliggende gemeenten, vooral om onszelf niet “uit de markt” te plaatsen. Een verhoging van de leges huwelijken lijkt daarom niet raadzaam.

Onder het product bouw- en woningtoezicht vallen alle omgevingsvergunningen (bouwvergunningen e.d.). De tarieven lopen in de pas met die van de buurgemeenten (m.n. Rheden). Deze zijn op dit moment niet kostendekkend vanwege het (geringe) aantal aanvragen en de hoogte van de ermee gemoeide bouwsommen. Verwacht wordt dat vanaf 2015 door de aanvragen voor de realisatie van woningen op de Del dit wel het geval zal zijn.

Om bovenstaande redenen heeft het college besloten de genoemde leges vooralsnog niet te verhogen.

Begroting

De begrotingen van de afgelopen jaren zijn altijd sluitend aangeboden. Hierbij is uitgegaan van de handhaving van de huidige tarieven, waarbij met name bij de OZB uitsluitend inflatiecorrectie werd toegepast.

Ondanks belangrijke kortingen op de algemene uitkering, welke volledig zijn opgevangen door bezuinigingen en besparingen, is er al jaren sprake van een overschot op de begroting. Als gevolg van de daling van de uitkering uit het gemeentefonds en de daling van de rente-inkomsten als gevolg van de invoering van de wet Hof, zal dit overschot de komende jaren teniet worden gedaan.

Tevens wordt verwacht dat, gelet op mogelijke verdere bezuinigingen en veranderingen van de uitgaven, met name in het sociaal domein en automatisering, het in de toekomst nodig zal zijn aanpassingen te doen aan de uitgaven en/of inkomstenkant van de begroting. In dit verband zal het maken van keuzes één van de belangrijkste taken van de nieuwe raad zijn.
